An Bord Pleanála

Táillí agus muirir

Samhain 2024

Faoin treoir seo

Liostaítear sa treoir seo na táillí agus na muirir a íoctar leis an mBord Pleanála as:

- Cásanna achomhairc pleanála
- Cásanna d'fhorbairt bonneagair straitéisigh
- Cásanna d'fhorbairt straitéiseach tithíochta
- Cásanna faoi na hAchtanna um Rialú Foirgníochta
- Cásanna faoi na hAchtanna um Thruailliú Uisce
- Cásanna eile faoi na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt
- Iarratais eile, mar shampla iarratais faoin Acht um Shaoráil Faisnéise

Tá na táillí sa treoirleabhar seo bailí ó Mheán Fómhair 2011, seachas na táillí do chásanna d'fhorbairt straitéiseach tithíochta a tháinig i bhfeidhm i mí Iúil 2017 agus na táillí a bhaineann le láithreáin fholmha atá i bhfeidhm ó mhí Aibreáin 2019.

Is mar threoir agus mar chúnamh amháin a fhoilsítear an treoir eolais seo. Ní léirmhíniú dlíthiúil ar an reachtaíocht é. Ní mór do gach léitheoir déanamh de réir na bhforálacha reachtúla a bhaineann lena chás féin agus treoir a fháil ó shaineolaí más gá.

Conas an treoir seo a úsáid

Tá an phríomhthreoir Táillí agus Muirir roinnte ina ocht gcuid, ar féidir iad a léamh ina n-aonar nó i dteannta a chéile.

1	Céard í an táille a ghearrtar ar an rud is mian liom a dhéanamh?
2	Táillí achomhairc pleanála
3	Táillí do chineálacha achomhairc eile
4	Táillí do chásanna d'fhorbairt bonneagair straitéisigh
5	Táillí do chásanna d'fhorbairt straitéiseach tithíochta
6	Rochtain ar mhuirir ar sheirbhísí eolais
7	Eolas ar conas táillí a íoc agus conas a shocraítear táillí
8	Reachtaíocht agus sonraí teagmhála

Más eol duit an chatagóir táille don rud a theastaíonn uait a dhéanamh, is féidir leat féachaint ar an gclár ar leathanaigh a 0.4 agus a 0.5.

Mura bhfuil tú cinnte faoin táille a oireann duit, is féidir leat féachaint ar "Céard í an táille a ghearrtar ar an rud is mian liom a dhéanamh?" ar leathanaigh 1.2 go 1.5. Cabhróidh sé sin leat méid do tháillí a dhéanamh amach.

Mura bhfuil tú cinnte faoi mhíniú téarma ar bith, molaimid duit gluais na dtéarmaí atá in úsáid sa treoir seo a léamh ar leathanaigh 0.6 go 0.13.

Clár

Téarmaí a úsáidtear sa treoir seo 0.6

Treoir Táillí 1
Cad é an táille don rud a theastaíonn uaim a dhéanamh? 1.1

Treoir Táillí 2
Achomhairc Phleanála 2.1

Achomhairc Chéad Pháirtí 2.2
Achomhairc Thríú Páirtí 2.5
Cead achomhairc 2.5
Táille laghdaithe achomhairc 2.5
Tuairim ar achomharc 2.6
Aighneacht ar chóip d'achomharc nó de dhoiciméid achomhairc a fhaigheann tú ón mBord Pleanála 2.6
Iarratas ar éisteacht ó bhéal 2.6
Achomhairc eile faoi na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt 2.6
Achomhairc in aghaidh dréachtscéim phleanála a dhéanamh i gcrios forbartha straitéisigh 2.6
Achomharc in aghaidh cinneadh maidir le ceadúnas chun gléas, trealamh, struchtúr, cábla nó rud éigin eile a shuí ar bhóthar poiblí 2.7
Achomhairc eile faoi na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt 2.7
Tarchuir 2.7
Toiliú ionaid 2.8
TMTT a scóipeáil 2.8
TMTT nó RTN a chur isteach ar iarratas ón mBord 2.8
Eagraíochtaí nó daoine a íocann táillí laghdaithe ar achomhairc nó tarchuir, agus nach n-íocann táille ar aighneachtaí 2.9

Treoir Táillí 3
Cineálacha achomhairc eile 3.1

Achomhairc faoi na hAchtanna um Rialú Foirgníochta 3.2
Achomhairc faoin Acht um Athghiniúint Uirbeach agus Tithíocht 3.2
Achomhairc ar cheadúnas truaillithe uisce 3.3

Treoir Táillí 4
Cásanna d'fhorbairt bonneagair straitéisigh 4.1
Comhairliúcháin réamhiarratais 4.2
Iarratais 4.3
Iarratais ar athrú 4.4
Tuairim nó aighneacht maidir le hiarratas 4.5

Treoir Táillí 5
Cásanna d'fhorbairt straitéiseach tithíochta 5.1
Comhairliúcháin réamhiarratais 5.2
Iarratais (Alt 4) 5.2
Iarratas a dhéanamh ar athrú ar an gcead reatha pleanála a tugadh faoi Alt 34 den Acht um Pleanáil agus Forbairt 5.3
TMTT nó RTN a chur isteach le d'iarratas 5.3
Iarratais ar athrú 5.3
Iarratais ar scagadh agus ar scóipeáil 5.4
Iarratas ar éisteacht ó bhéal 5.4
Aighneacht nó tuairim maidir le hiarratas a chur isteach (Alt 8) 5.4
Eagraíochtaí nó daoine a íocann táillí laghdaithe ar achomhairc nó tarchuir, agus nach n-íocann táille ar aighneachtaí 5.5

Treoir Táillí 6
Muirir as rochtain ar sheirbhísí eolais 6.1
Féachaint ar chomhad cás cinnte: Rochtain Phoiblí 6.2
Iarratais Saorála Faisnéise (SF) 6.3
Fáil ar eolas ar iarratais maidir leis an gcomhshaol 6.4

Treoir Táillí 7
Eolas ar conas táillí a íoc agus conas a shocraítear táillí 7.1
Táillí agus muirir a íoc 7.2
Conas a shocraítear na táillí? 7.4

Treoir Táillí 8
Reachtaíocht agus sonraí teagmhála 8.1
Reachtaíocht agus rialacháin 8.2
Déan teagmháil linn 8.2

Téarmaí a úsáidtear sa treoir seo

Sula n-aithnímid an táille cheart duit, seo roinnt téarmaí coitianta a úsáidtear sa treoir seo. Cabhróidh siad leat an táille cheart a aimsiú.

Fáil ar eolas ar an gcomhshaol	Faoi na rialacháin maidir le Fáil ar Eolas ar an gComhshaol, is féidir le haon duine iarratas a chur chuig an mBord Pleanála ar fhaisnéis ar an gcomhshaol atá ag an mBord Pleanála nó ag duine eile ar son an Bhoird Pleanála.
Admháil	Cáipeis a eisíonn údarás pleanála duit le taispeáint go bhfuil aighneacht curtha agat chuig an údarás pleanála sin.
Acht	Dlí a ritheann an tOireachtas (an pharlaimint) agus a cheadaíonn an tUachtarán.
Achomharc	Duine nó comhlacht a dhéanann iarratas pleanála a achomharc.
Achomharc (rialú foirgníochta)	Athbhreithniú ar chinneadh bunaidh a rinneadh iarratas atá déanta ag údarás um rialú foirgníochta chun cead a dhiúltú nó a thabhairt faoi réir coinníll nó coinníollacha.
Achomharcóir	Duine nó comhlacht a dhéanann achomharc (féach **Chéad Pháirtí**, **Tríú Páirtí**, leis).
Iarratasóir	Duine aonair nó eagraíocht a chuireann iarratas pleanála isteach chuig údarás pleanála (féach **Chéad Pháirt,** leis).

Measúnú oiriúnachta (MO)	Scrúdú ar phlean nó ar thionscadal féachaint cén tionchar diúltach a d'fhéadfadh a bheith aige ar shuíomh atá faoi chosaint faoin Treoir maidir le Gnáthóga AE. (Seo treoir faoin fhiadhúlra agus faoi chaomhnú an dúlra).
Bord	Bord an Bhoird Pleanála.
Údarás um rialú foirgníochta	An t-údarás áitiúil – comhairle contae, comhairle cathrach nó comhairle cathrach agus contae – atá freagrach as rialú foirgníochta ina gceantair féin.
Tráchtála	Is éard is forbairt thráchtála ann: • forbairtí nach forbairtí cónaithe iad, do chuspóirí proifisiúnta, tráchtála nó tionsclaíochta, • forbairtí le haghaidh seirbhísí íoctha nó seirbhísí dá bhfaightear luach saothair, nó • forbairtí cónaithe de dhá theach / árasán nó níos mó. Ní áirítear ar fhorbairt thráchtála forbairtí do chuspóirí talmhaíochta.
Deimhniú um Rochtain Míchumais	Deimhniú a thugann údarás um rialú foirgníochta a dheimhníonn comhlíonadh dearadh oibreacha áirithe go gcomhlíonann an foirgneamh, na hoibreacha nó athrú úsáide má thógtar iad de réir pleananna, doiciméid agus eolas a cuireadh isteach é riachtanais Chuid M den Dara Sceideal sna Rialacháin Foirgníochta.
Díolúine (rialú tógála)	Tá díolúine ann nó ní gá déanamh de réir ghnáthriachtanais na Rialachán Foirgníochta.

Tuarascáil ar Mheasúnacht Tionchair Timpeallachta (TMTT)	Cáipéis a ullmhaíonn iarratasóir ina ndéantar measúnú ar an tionchar is dócha a bheidh ag an fhorbairt bheartaithe ar an gcomhshaol.
Deimhniú sábháilteachta dóiteáin	Deimhniú a thugann údarás um rialú foirgníochta a dheimhníonn go gcomhlíonann an foirgneamh, na hoibreacha nó athrú úsáide má thógtar iad de réir pleananna, doiciméid agus eolas a cuireadh isteach é riachtanais Chuid B den Dara Sceideal sna Rialacháin Foirgníochta.
An Chéad Pháirtí	An té a iarrann cead pleanála maidir le forbairt bheartaithe (féach **Iarratasóir**, leis).
Saoráil faisnéise	Faoin Acht um Shaoráil Faisnéise, is féidir le haon duine iarratas a chur chuig an mBord Pleanála ar fhaisnéis atá ag an mBord Pleanála agus nach bhfuil ar fáil don phobal ar aon slí eile.
Neamhbhailí	Ní chomhlíontar gach ceann de na riachtanais reachtúla is gá faoin dlí agus faoi rialacháin le bheith meastar mar chás.

Cead achomhairc	Cead an Bhoird a iarraidh chun achomharc a dhéanamh de bhrí: 1: ní dhearna tú aighneacht ar iarratas; **agus** 2: tá baint ag na coinníollacha ceada a ceanglaíodh le deonú ceada le talamh: a) a bhfuil leas agat ann; **agus** b) atá láimh leis an suíomh beartaithe forbartha.
Tionscadal údaráis áitiúil	Iarratais a dhéanann údarás áitiúil go díreach chuig an mBord Pleanála ar chead pleanála maidir le forbairt a bheartaíonn údarás áitiúil a dhéanamh nó a bheartaítear a dhéanamh thar ceann údaráis áitiúil. Samplaí is ea oibreacha tuilte, tionscadail bheaga bóthair agus tithíocht. Áirítear ar thionscadail údaráis áitiúil ceannach éigeantach talú, mar shampla orduithe ceannaigh éigeantaigh.
Ráiteas tionchair Natura (RTN)	Cáipéis a ullmhaíonn iarratasóir ina ndéantar measúnú ar an tionchar is dócha a bheidh ag an bhforbairt bheartaithe ar an gcomhshaol.
Tuairim	Doiciméad a chuireann **Breathnóir** isteach (féach **Aighneacht**, leis)
Breathnóir (Achomhairc)	Duine ar bith, taobh amuigh den iarratasóir, údarás pleanála nó den achomharcóir, a thráchtann ar achomharc (féach **Tuairim**, leis).
Breathnóir (Iarratais)	Duine ar bith, taobh amuigh den iarratasóir, a thráchtann ar iarratas (féach **Tuairim**, leis).

Éisteacht ó Bhéal	Cruinniú is ea éisteacht ó bhéal chun gur féidir ceisteanna ábhatha i gcás a phlé agus a scrúdú.
Ár	An Bord Pleanála.
An tAcht um Pleanáil agus Forbairt 2000; **Na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt (leasaithe)**	Acht den Oireachtas a achtaíodh in 2000 maidir le nithe a rialaíonn córas pleanála na hÉireann. Rinneadh codanna d'Acht 2000 a athrú nó a leasú le roinnt Achtanna eile. Na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt 2000 go 2019 a thugtar orthu seo in éineacht.
Údarás pleanála	An t-údarás áitiúil – comhairle contae, comhairle cathrach, nó comhairle contae agus cathrach – atá freagrach as pleanáil ina cheantar.
Tarchur maidir le mionsonra	I gcásanna áirithe, is féidir iarraidh ar an mBord, trí tharchur maidir le mionsonra, cinneadh a dhéanamh i gcás nuair nach féidir leis na rannpháirtithe teacht aon chinneadh (féach **Tarchur (Alt 5),** leis.)
Comhlacht forordaithe	Eagraíocht nó comhlacht atá sonraithe i rialacháin a rinne an tAire.
Rochtain Poiblí	Tar éis cás a chinneadh, is féidir leat féachaint ar chomhad an cháis chinnte laistigh de thrí lá tar éis an chinnidh. Fáil ag an bpobal a thugtar air seo.

Tarchur (Alt 5)	Cás ina gcinneann an Bord cibé an gá cead pleanála maidir le togra (féach **Tarchur maidir le mionsonra**, leis)
Deimhniú rialtachta	Deimhniú a thugann údarás um rialú foirgníochta i gcás inar cuireadh tús le foirgneamh nó inar tugtha chun críche é gan deimhniú sábháilteachta ar dhóiteán, inar gá a leithéid de dheimhniú agus a dheimhíonn go gcomhlíonann an obair thógála Cuid B den Dara Sceideal leis na Rialacháin Foirgníochta.
Rialacháin	Dlí nó rialacha a dhéantar faoi Acht nó a dhéanann Aire Rialtais, uaireanta.
Maolú (rialú foirgníochta)	Gnáthriachtanais na Rialachán Foirgníochta a mhaolú nó a laghdú.
Coimeád	Cead pleanála le haghaidh forbairt atá déanta go páirteach nó go hiomlán.
Deimhniú leasaithe rochtana míchumais	Deimhniú a dheonaíonn údarás foirgníochta atá riachtanach nuair: • a dhéantar iarratas ar dheimhniú rochtana míchumais roimh chead pleanála a thabhairt, faoin gceadú pleanála dá éis, nó • i gcás ina ndéantar athrú suntasach ar dhearadh, oibreacha, leathnú nó úsáid foirgnimh dár eisíodh deimhniú rochtana míchumais cheana féin **agus** • i gcás ina gceanglaíonn aon athrú ar an gcead pleanála (lena n-áirítear aon chionníollacha a chuirtear ag gabháil leis) go gcomhlíonann an dearadh leasaithe Cuid M de na rialacháin.

Deimhniú leasaithe sábháilteachta dóiteáin	Deimhniú a dheonaíonn údarás um rialú foirgníochta atá éigeantach i gcás: • iarratais ar dheimhniú sábháilteachta dóiteáin a dhéantar sula bhfaightear cead pleanála, faoin gcéad pleanála dá éis, nó • i gcás ina ndéantar leasú suntasach ar an dearadh, ar na hoibreacha, ar an leathnú nó ar úsáid foirgnimh ar deonaíodh deimhniú sábháilteachta ar dhóiteáin ina leith, agus • i gcás ina gceanglaíonn aon leasú ar an gcead pleanála (lena n-áirítear aon choinníollacha a ghabhann leis) go gcomhlíonfadh an dearadh leasaithe Cuid B de na rialacháin.
Reachtúil	Rud éigin a chinntear, a bhunaítear nó a rialaítear le reacht. Reacht is ea dlí a ritheann an pharlaimint.
Riachtanais reachtúla	Riachtanais de réir dlí is gá a chomhlíonadh chun go mbeidh cás bailí.
Crios forbartha straitéisí	Limistéar a ainmníonn an Rialtas a mbeartaítear forbairt a bhfuil tábhacht eacnamaíoch nó sóisialta léi don Stát a dhéanamh ann. Tar éis é a ainmniú, molann an t-údarás áitiúil dréachtscéim pleanála de réir a chéile d’fhorbairt an Chriosa Forbartha Straitéisigh. Is féidir dréachtscéimeanna pleanála a achomharc chuig an mBord Pleanála.
Forbairt straitéiseach tithíochta	Seoltar iarratais ar chead pleanála go díreach chuig an mBord Pleanála i gcás forbairtí áirithe tithíochta.

Forbairt bonneagair straitéisigh	Seoltar iarratais ar chead pleanála go díreach chuig an mBord Pleanála i gcás mórfhorbairtí bonneagair de chuid údaráis áitiúil agus údaráis eile.
Aighneacht	Doiciméad maidir le hachomharc nó iarratas a bhféadfadh míreanna tacaíochta ar nós grianghraf, pleananna, líníochtaí agus treoir theicniúil a bheith san áireamh ann. (Is féidir doiciméad clóscríofa nó lámhscríofa a chur ar fáil.)
Toiliú ionaid	Iarratas ar chead a dhéantar go díreach chuig an mBord Pleanála mar gheall ar thogra atá déanta agus ar chóir aon cheann de na measúnaithe seo a leanas, measúnaithe nár rinneadh, a dhéanamh ina leith: • Measúnú Tionchair Timpeallachta • Cinneadh ar Mheasúnú Tionchair Timpeallachta • Measúnú Oiriúnachta
(Achomharc) Tríú Páirtí	Achomharc ó dhuine seachas an t-iarratasóir in aghaidh cinneadh a rinne údarás pleanála ar fhorbairt bheartaithe (féach **Achomharcóir,** leis).
Bailí	Comhlíonann sé gach riachtanas reachtúil is gá faoin dlí agus faoi rialacháin le bheith measta mar chás
Muidne	An Bord Pleanála.
Sinne	An Bord Pleanála.

Tusa	Tusa mar dhuine, cuideachta, grúpa, eagraíocht nó údarás Stáit.

Treoir Táillí 1

Cad é an táille don rud a theastaíonn uaim a dhéanamh?

Cad é an táille don rud a theastaíonn uaim a dhéanamh?

Chun an méid a d'fhéadfadh a bheith le híoc agat linn a aithint, iarrtar ort an méid seo a leanas a léamh go cúramach. Ar dheis gheofar uimhreacha na leathanach mar a bhfuil na táillí cuí liostaithe. I gcló dubh gheofar an téarma a úsáidtear chun tagairt a dhéanamh duitse nó do d'iarratas.

Achomhairc phleanála	Táillí ar lgh.
Chuir mé iarratas chuig an údarás pleanála ar chead d'fhorbairt bheartaithe. Is mian liom cinneadh an údaráis pleanála nó cuid de a achomharc. Is **Céad Pháirtí** thú.	2.2 – 2.4
Chuir mé aighneacht chuig an údarás pleanála maidir le hiarratas. Is mian liom cinneadh an údaráis pleanála a achomharc. Is **Tríú Páirtí** thú.	2.5
Rinneadh achomharc maidir le cinneadh údarás pleanála agus is mian liom tuairim a chur chuig an mBord Pleanála. Is **Breathnóir** thú.	2.6
Tá cóip d'achomharc nó de dhoiciméid achomhairc faighte agam ón mBord Pleanála. Ba mhaith liom a fháil amach an gá táille a íoc as aighneacht a dhéanamh ar achomharc nó ar dhoiciméid achomhairc.	2.6
Táim ag iarraidh iarratas a chur chuig an mBord chun achomharc a chur isteach toisc nár chuir mé aighneacht isteach ar an iarratas, ach go mbeadh tionchar ag na coinníollacha anois ar thalamh a bhfuil leas agam ann agus atá in aice leis an bhforbairt bheartaithe dá dtabharfadh an údarás pleanála cead don iarratas. Is **iarratas ar achomharc a chur isteach** é seo.	2.5
Cheadaigh an Bord Pleanála dom iarratas a achomharc. An táille chun **achomharc** a dhéanamh atá uaim.	2.5

Achomhairc phleanála	**Táillí ar lgh.**
Ba mhaith liom go dtionólfadh an Bord Pleanála **éisteacht ó bhéal** ar achomharc pleanála.	2.6
Ba mhaith liom go ndéanfadh an Bord Pleanála **tarchur**.	2.8
An táille do **chomhlacht forordaithe** chun achomharc a dhéanamh atá uaim.	2.5
An táille le haghaidh iarratas ar **thoiliú ionaid** atá uaim.	2.8
An táille chun achomharc a dhéanamh in aghaidh scéimeanna pleanála i **limistéir forbartha straitéisí** atá uaim.	2.6
An táille chun ceadúnas chun gléas, trealamh, struchtúr, cábla nó aon rud eile a chur ar bhóthar poiblí a **achomharc**, atá uaim.	2.6
An táille chun **achomharc** nár luadh thuas a dhéanamh faoi na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt, atá uaim.	2.6

Staidéar scóipe nó scagadh TMTT nó RTN	**Táillí ar lgh.**
An táille chun TMTT nó RTN a scóipeáil nó a chur isteach.	2.9

Cásanna d'fhorbairt bonneagair straitéisigh	**Táillí ar lgh.**
Is mian liom comhairliúchán a iarraidh maidir le hiarratas ar **fhorbairt bonneagair straitéisigh** sula gcuirim isteach é. (Is iarratas ar chomhairliúchán réamhiarratais é seo).	4.2
Is mian liom iarratas ar **fhorbairt bonneagair straitéisigh** nó ar **thionscadal údaráis áitiúil** a dhéanamh.	4.3
Is mian liom tuairim nó aighneacht a chur isteach maidir le **forbairt bonneagair straitéisigh** nó **tionscadal údaráis áitiúil** atá os comhair an Bhoird Pleanála.	4.4

Cásanna d'fhorbairt straitéiseach tithíochta	**Táillí ar lgh.**
Is mian liom comhairliúchán a iarraidh maidir le hiarratas ar **fhorbairt straitéiseach tithíochta** sula gcuirim isteach é. (Is iarratas ar chomhairliúchán réamhiarratais é seo).	5.2
Is mian liom iarratas ar **fhorbairt straitéiseach tithíochta** a dhéanamh.	5.2 – 5.4
Is mian liom aighneacht a chur isteach maidir le **forbairt straitéiseach tithíochta** atá os comhair an Bhoird Pleanála.	5.4
Ba mhaith liom go dtionólfadh an Bord Pleanála **éisteacht ó bhéal** ar iarratas.	5.4

Achomhairc faoi na hAchtanna um Rialú Foirgníochta	Táillí ar lch.
Ba mhaith liom cinneadh a rinneadh ar cheann díobh seo a leanas a **achomharc**: • Deimhniú Sábháilteachta ar Dhóiteán; • Deimhniú Sábháilteachta ar Dhóiteán leasaithe; • Deimhniú Tabhairt chun Rialtachta; • Dispeansáid; • Maolú; • Deimhniú Rochtana Míchumais, nó • Deimhniú Rochtana Míchumais leasaithe	3.2

Achomhairc faoin Acht um Athghiniúint Uirbeach agus Tithíocht	Táillí ar lch.
Is mian liom **achomharc** a dhéanamh in aghaidh cinneadh údaráis pleanála chun láithreán a chur ar chlár na láithreán folamh nó íocaíocht de thobhach na láithreán folamh faoin Acht um Athghiniúint Uirbeach agus Tithíocht 2015 a éileamh.	3.2

Achomhairc truaillithe uisce	Táillí ar lgh.
Seo an rud atá uaim a dhéanamh: • **achomharc**, • **aighneacht**, nó • **éisteacht ó bhéal** a iarraidh ar cheadúnas a eisíodh faoin Acht Rialtais Áitiúil (Truailliú Uisce) 1977 nó faoin Acht um Sheirbhísí Uisce 2007.	3.3 – 3.4

Féachaint ar chomhaid cásanna cinnte: Rochtain Poiblí	**Táillí ar lch.**
Na táillí ar amharc ar chomhaid cás cinnte tríd an tseirbhís fála ag an bpobal atá uaim.	6.2

Iarratais faoin Acht um Shaoráil Faisnéise	**Táillí ar lch.**
Na táillí chun eolas a iarraidh faoin Acht um Shaoráil Faisnéise atá uaim.	6.3

Teacht ar eolas ar iarratais maidir leis an gcomhshaol	**Táillí ar lch**
Na táillí chun eolas a iarraidh faoi Rialacháin an Chomhphobail Eorpaigh (Rochtain ar Eolas ar an gComhshaol) atá uaim.	6.4

Mura bhfeiceann tú cur síos ar an méid a theastaíonn uait a dhéanamh, déan teagmháil linn. Beidh ball foirne sásta cabhrú leat an táille nó an muirear ceart a fháil amach.

Treoir Táillí 2

Achomhairc Phleanála

Achomhairc Chéad Pháirtí

Conas do tháille achomhairc Chéad Páirtí a aimsiú.

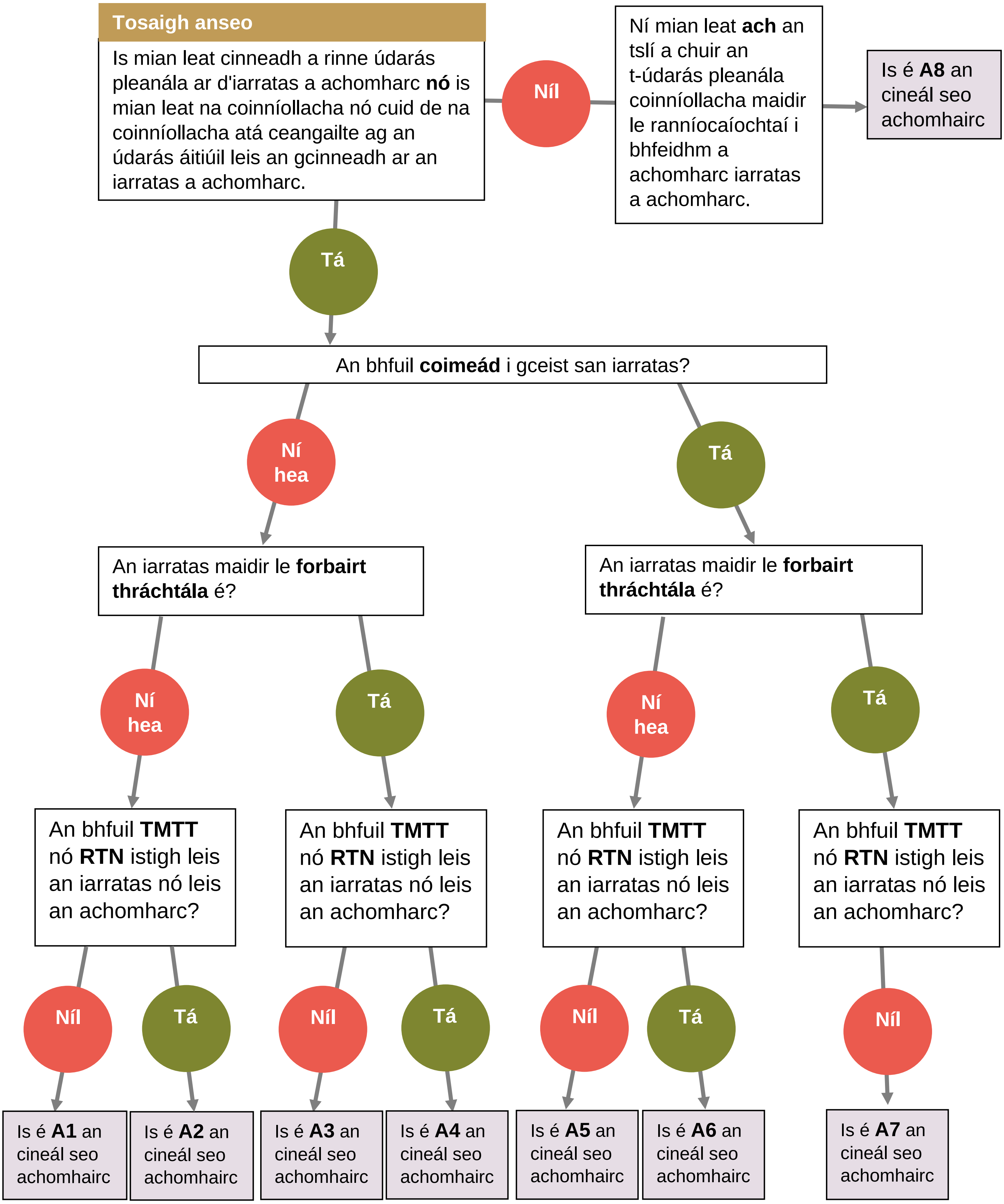

Achomhairc Chéad Pháirtí		Táille
A1	Is mian leat cinneadh a rinne údarás pleanála ar iarratas a chuir tú isteach chuige a achomharc, agus i gcás an achomhairc sin: • **níl** aon choimeád i gceist ann; • **ní** bhaineann sé le forbairt thráchtála; agus • **níl** TMTT ná RTN i gceist san achomharc nó san iarratas.	€220
A2	Is mian leat cinneadh a rinne údarás pleanála ar iarratas a chuir tú isteach chuige a achomharc, agus i gcás an achomhairc sin: • **níl** aon choimeád i gceist ann; • **ní** bhaineann sé le forbairt thráchtála; agus • **tá** TMTT ná RTN i gceist san achomharc nó san iarratas.	€220
A3	Is mian leat cinneadh a rinne údarás pleanála ar iarratas a chuir tú isteach chuige a achomharc, agus i gcás an achomhairc sin: • **níl** aon choimeád i gceist ann; • **tá** baint aige le forbairt thráchtála; agus • **níl** TMTT ná RTN i gceist san achomharc nó san iarratas.	€1,500
A4	Is mian leat cinneadh a rinne údarás pleanála ar iarratas a chuir tú isteach chuige a achomharc, agus i gcás an achomhairc sin: • **níl** aon choimeád i gceist ann; • **tá** baint aige le forbairt thráchtála; agus • **tá** TMTT ná RTN i gceist san achomharc nó san iarratas.	€3,000
A5	Is mian leat cinneadh a rinne údarás pleanála ar iarratas a chuir tú isteach chuige a achomharc, agus i gcás an achomhairc sin: • **tá** coimeád i gceist ann; • **ní** bhaineann sé le forbairt thráchtála; agus • **níl** TMTT ná RTN i gceist san achomharc nó san iarratas.	€660

Achomhairc Chéad Pháirtí		Táille
A6	Is mian leat cinneadh a rinne údarás pleanála ar iarratas a chuir tú isteach chuige a achomharc, agus i gcás an achomhairc sin: • **tá** coimeád i gceist ann; • **ní** bhaineann sé le forbairt thráchtála; agus • **tá** TMTT ná RTN i gceist san achomharc nó san iarratas.	€660
A7	Is mian leat cinneadh a rinne údarás pleanála ar iarratas a chuir tú isteach chuige a achomharc, agus i gcás an achomhairc sin: • **tá** coimeád i gceist ann; • **tá** baint aige le forbairt thráchtála; agus • **níl** TMTT ná RTN i gceist san achomharc nó san iarratas.	€4,500

Achomhairc chéad pháirtí faoi Alt 48 agus Alt 49 de na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt		Táille
A8	Ní mian leat achomharc a dhéanamh **ach amháin** in aghaidh coinníollacha maidir le ranníocaíocht airgeadais a gearradh faoin scéim um ranníocaíocht speisialta. **Nó** Creideann tú nár chuir an t-údarás áitiúil téarmaí na Scéime um Ranníocaíocht Forbartha nó Scéim na Ranníocaíochta Forlíontaí Forbartha i bhfeidhm i gceart, agus mar sin cuireadh coinníollacha i bhfeidhm go hearráideach ar chinneadh.	€220

Achomhairc Thríú Páirtí

Achomhairc ó dhuine seachas an té a rinne an t-iarratas bunaidh ar chead in aghaidh cinneadh a rinne údarás pleanála ar fhorbairt bheartaithe.

Achomharc pleanála		Táille
A9	Chuir tú tuairim nó aighneacht isteach chuig an údarás pleanála maidir le hiarratas, agus anois is mian leat cinneadh an údaráis phleanála a achomharc.	€220

Cead achomhairc

Cead achomhairc		Táille
A10	Ba mhaith leat **cead achomhairc** a fháil chun cinneadh an údaráis phleanála a achomharc.	€110
A11	Chuir tú iarratas ar **chead achomhairc** isteach chuig an mBord Pleanála. Cheadaigh an Bord d'iarratas. Tá achomharc á chur isteach agat anois tar éis an chinnidh seo.	€110

Táille laghdaithe achomhairc

Táille laghdaithe achomhairc		Táille
A12	Tá tú ar liosta na n-eagraíochtaí a cháilíonn do tháille laghdaithe achomhairc (féach an liosta ar liosta ar leathanaigh 2.9 agus 2.10).	€110

Tuairim ar achomharc

Tuairim		Táille
A13	Is mian leat tuairim nó aighneacht a chur isteach maidir le hachomharc pleanála atá os comhair an Bhoird Pleanála faoi láthair.	€50
A14	Tá tú ar liosta na n-eagraíochtaí a cháilíonn do tháille laghdaithe (féach an liosta ar leathanaigh 2.9 agus 2.10) **agus** is mian leat tuairim nó aighneacht a chur isteach maidir le hachomharc pleanála atá os comhair an Bhoird Pleanála faoi láthair.	Níl aon táille ann.

Aighneacht ar chóip d'achomharc nó de dhoiciméid achomhairc a fhaigheann tú ón mBord Pleanála

Aighneacht ar chóip d'achomharc nó de dhoiciméid achomhairc a fhaigheann tú ón mBord Pleanála		Táille
A15	Tá cóip d'achomharc nó de dhoiciméid achomhairc faighte agat agus iarradh ort aighneacht a dhéanamh ar an achomharc. Is mian leat aighneacht a dhéanamh.	Níl aon táille ann.

Iarratas ar éisteacht ó bhéal

Iarratas ar éisteacht ó bhéal		Táille
A16	Is mian leat iarratas a dhéanamh chuig an mBord Pleanála ar éisteacht ó bhéal ar achomharc pleanála.	€50

Achomhairc eile faoi na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt

Achomhairc in aghaidh dréachtscéim phleanála a dhéanamh i gcrios forbartha straitéisigh		Táille
A17	Is mian leat achomharc a dhéanamh in aghaidh dréachtscéim phleanála a dhéanamh i gcrios forbartha straitéisigh.	€220

Achomharc in aghaidh cinneadh maidir le ceadúnas chun gléas, trealamh, struchtúr, cábla nó rud éigin eile a shuí ar bhóthar poiblí		Táille
A18	Is mian leat achomharc a dhéanamh maidir le ceadúnas chun gléas, trealamh, struchtúr, cábla nó rud éigin eile a shuí ar bhóthar poiblí (ceadúnas alt 254).	€220

Achomhairc eile faoi na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt		Táille
A19	Is mian leat achomharc a dhéanamh leis an mBord Pleanála maidir le rud nár luadh anseo.	Déan teagmháil linn.

Tarchuir

Tarchuir		Táille
R1	Is mian leat dearbhú a rinne údarás pleanála ar cheist a cuireadh ar an údarás pleanála a tharchur chuig an mBord Pleanála.	€220
R2	Is mian le húdarás pleanála ceist a cuireadh ar an údarás pleanála a tharchur chuig an mBord Pleanála.	€110
R3	Teipeann ortsa agus ar údarás pleanála teacht ar chomhaontú maidir le mionsonraí ceadaithe, mar sin is mian leat é a tharchur chuig an mBord Pleanála.	€220
R4	Gach tarchur eile **ach amháin** ar tharchur faoi alt 5(8).	€220
R5	Is duine nó eagraíocht thú a cháilíonn do tháille laghdaithe (féach an liosta ar leathanaigh 2.9 agus 2.10) **agus** is mian leat ábhar a tharchur chuig an mBord Pleanála faoi chineál R1, R3 nó R4.	€110
R6	Tarchur faoi alt 5(8) de na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt.	Níl aon táille ann

R7	Aighneacht nó tuairim a dhéanamh (comhlachtaí forordaithe áirithe dhíolmhaite; féach an liosta ar leathanaigh 2.9 agus 2.10).	€50

Toiliú ionaid

Toiliú ionaid faoi Alt XA de na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt		Táille
SC1	Is mian leat cead a iarraidh chun iarratas ar thoiliú ionaid a dhéanamh.	€3,000 Má cuireadh cead roimhe seo i leataobh le cinneadh Cúirte, ní ghearrtar aon táille.
SC2	Is mian leat iarratas ar thoiliú ionaid a dhéanamh.	An táille chéanna agus a bheadh le híoc le húdarás pleanála.
SC3	Is mian leat éisteacht ó bhéal a iarraidh faoi Alt 177Q.	€50

TMTT a scóipeáil

TMTT a scóipeáil		Táille
Q1	Is mian leat go ndéanfadh an Bord Pleanála TMTT a scóipeáil.	€5,000

TMTT nó RTN a chur isteach ar iarratas ón mBord

TMTT nó RTN a chur isteach ar iarratas ón mBord		Táille
P1	Tá TMTT nó RTN á chur isteach ar iarratas ón mBord.	€1,500

TMTT nó RTN a chur isteach ar iarratas ón mBord		Táille
P2	Tá RTN á chur isteach agat ar iarratas ón mBord **agus** baineann sé le forbairt thráchtála beartaithe.	€1,500
P3	Tá RTN á chur isteach agat ar iarratas ón mBord **agus** ní bhaineann sé le forbairt thráchtála beartaithe.	€220

Eagraíochtaí nó daoine a íocann táillí laghdaithe ar achomhairc nó tarchuir, agus nach n-íocann táille ar aighneachtaí

(a) Údarás áitiúil nó pleanála

(b) Comhlacht dá dtagraítear in airteagal 28 nó 137 de na Rialacháin Pleanála agus Forbairt 2001 leasaithe, mar shampla:

- Údarás áitiúil nó pleanála
- Airí áirithe rialtais
- An Chomhairle Ealaíon
- Fáilte Ireland
- Cuideachta Forbartha Aerfort Neamhchustam na Sionna Teoranta
- An Taisce
- An Chomhairle Oidhreachta
- Údarás réigiúnach
- Iascach Intíre Éireann
- Uiscebhealaí Éireann
- Údarás Eitlíochta na hÉireann
- Oibreoir aerfoirt
- CIÉ
- An Coimisiún um Rialáil Iarnród
- Bonneagar Iompair Éireann (TII)
- An tÚdarás Náisiúnta Iompair
- An Ghníomhaireacht um Chosaint Comhshaoil
- Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte
- An Coimisiún um Rialáil Fóntas
- Údarás na Gaeltachta
- An tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta
- Uisce Éireann

(c) Acadamh Ríoga na hÉireann

Eagraíochtaí nó daoine a íocann táillí laghdaithe ar achomhairc nó tarchuir, agus nach n-íocann táille ar aighneachtaí

(d) Údarás Stáit, mar shampla:

- Aire rialtais
- Coimisinéirí na nOibreacha Poiblí

(e) Stát Trasteorann atá ina bhall den Aontas Eorpach seachas Éire nó páirtí sa Choinbhinsiún Trasteorann.

(f) Gníomhaireacht forbartha, mar shampla:

- An Ghníomhaireacht um Fhorbairt Thionsclaíoch (Éire)
- Fiontraíocht Éireann
- Cuideachta Forbartha Aerfort Neamhchustam na Sionna Teoranta
- Údarás na Gaeltachta
- An Áisíneacht Náisiúnta Tógála
- Gníomhaireacht Forbartha an Ghráinseach Ghormáin
- Údarás áitiúil

(g) Aon duine a fhorordaíonn an tAire chun críoch Chuid IX den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000[1]

[1] Faoi Alt 179 de na Rialacháin Forbartha agus Pleanála 2001, a chlúdaíonn scéimeanna pleanála a dhéanamh ar son limistéar forbartha straitéisí, ainmnítear mar údaráis forordaithe faoi alt 169 de na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt údarás réigiúnach a bhfuil dréachtscéim pleanála chrios forbartha straitéisí laistigh dá limistéar agus údarás pleanála nó áitiúil a bhfuil a limistéar suite laistigh de nó láimh le suíomh(anna) chrios forbartha straitéisí.

Treoir Táillí 3

Cineálacha achomhairc eile

Achomhairc faoi na hAchtanna um Rialú Foirgníochta

Achomhairc faoi na hAchtanna um Rialú Foirgníochta 1990 go 2014		Táille
B1	Is mian leat cinneadh a rinne údarás um rialú foirgníochta a achomharc, **nó** is mian leat coinníollacha a chur ag gabháil le deimhniú atá eisithe ag údarás um rialú foirgníochta, maidir le: • Deimhniú Sábháilteachta ó Dhóiteán; • Deimhniú leasaithe Sábháilteachta ó Dhóiteán; • Deimhniú Tabhairt chun Rialtachta; • Dispeansáid; • Maolú; • Teastas Rochtana do Dhaoine faoi Mhíchumas; nó • Teastas Rochtana leasaithe do Dhaoine faoi Mhíchumas.	€500

Achomhairc faoin Acht um Athghiniúint Uirbeach agus Tithíocht

Achomhairc faoin Acht um Athghiniúint Uirbeach agus Tithíocht 2015		Táille
VS1	Is úinéir láithreáin thú agus is mian leat cinneadh údaráis pleanála chun láithreán a chur ar chlár na láithreán folamh a achomharc.	€500
VS2	Is úinéir láithreáin thú agus is mian leat cinneadh údaráis pleanála a achomharc, gan cinneadh an láithreán a chur ar chlár na láithreán folamh a chur i leataobh, cinneadh lena ngabhann éileamh ar thobhach.	€500
VS3	Is úinéir láithreáin thú agus is mian leat achomharc a dhéanamh in aghaidh éileamh ar íoc thobhach na láithreán folamh maidir le láithreán.	€500

Achomhairc ar cheadúnas truaillithe uisce

Achomhairc faoi Alt 66 den Acht Seirbhísí Uisce 2007 nó Alt 8 den Acht Rialtais Áitiúil (Truailliú Uisce) 1977		Táille
WS1	Is tusa: • ní iarratasóir ar cheadúnas doirte thú, nó • ní tú an té is cúis leis an doirteadh nó a dhéanann nó a cheadaíonn an doirteadh, nó • sealbhóir an áitribh óna dtagann an doirteadh **agus** is mian leat achomharc a dhéanamh in aghaidh cinneadh údaráis áitiúil ar cheadúnas doirte isteach i séaraigh **nó** sruthchúrsaí.	€500
WS2	Is mian leat cinneadh údaráis áitiúil a achomharc maidir le ceadúnas doirteadh isteach i séaraigh nó ceadúnas doirteadh isteach in sruthchúrsa **agus**: • **ní** iarratasóir ar cheadúnas doirte thú, nó • **ní** tú an té is cúis leis an doirteadh nó a dhéanann nó a cheadaíonn an doirteadh, nó • **ní** tú sealbhóir an áitribh óna dtagann an doirteadh.	€220
WS3	Is mian leat tuairim a chur isteach maidir le hachomharc ar cheadúnas truaillithe uisce atá os comhair an Bhoird Pleanála faoi láthair.	€50
WS4	Is mian leat éisteacht ó bhéal a iarraidh maidir le hachomharc ar cheadúnas truaillithe uisce atá os comhair an Bhoird Pleanála faoi láthair.	€50

Achomhairc faoi Alt 20 den Acht Rialtais Áitiúil (Truailliú Uisce) 1977		Táille
WP1	Is mian leat cinneadh údaráis áitiúil ar cheadúnas a achomharc faoi Alt 20.	€126
WP2	Is comhlacht forordaithe thú a cháilíonn do tháille laghdaithe achomhairc **agus** is mian leat cinneadh údaráis áitiúil ar cheadúnas a achomharc faoi Alt 20.	€63
WP3	Is mian leat tuairim a chur isteach maidir le hachomharc (Alt 20) ar cheadúnas truaillithe uisce atá os comhair an Bhoird Pleanála faoi láthair.	€38
WP4	Is mian leat éisteacht ó bhéal a iarraidh maidir le hachomharc (Alt 20) ar cheadúnas truaillithe uisce atá os comhair an Bhoird Pleanála faoi láthair.	€63

Eagraíochtaí a cháilíonn don chineál táille WP2

(a) údarás Stáit

(b) údarás áitiúil

(c) údarás sláintíochta

(d) údarás seirbhísí uisce

(e) Iascach Intíre Éireann

(f) Fáilte Ireland

(g) An Taisce - Iontaobhas Náisiúnta na hÉireann

Treoir Táillí 4

Cásanna d'fhorbairt bonneagair straitéisigh

Comhairliúcháin réamhiarratais

Iarratas ar chomhairliúcháin réamhiarratais		Táille
SP1**	Iarratas ar chomhairliúcháin réamhiarratais faoi: • Alt 37B den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000, nó • Alt 181C den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000, nó • Alt 182E den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000, nó • Alt 47B den Acht Iompair (Bonneagar Iarnróid)	€4,500**

Nóta maidir le táille SP1
** Mura mbíonn cruinniú comhairliúcháin réamhiarratais agat nó mura mbíonn ach cruinniú amháin den sórt sin agat, aisíocfar €3,500 den táille.

Iarratas ar chomhairliúcháin réamhiarratais		Táille
SP2	Iarratas ar chomhairliúchán réamhiarratais faoi Alt 51A d'Acht na mBóithre.	Níl aon táille ann.

Iarratais

Iarratais ar fhorbairt bonneagair straitéisigh		Táille
SA1*	Iarratas faoi: • Alt 37A den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000, nó • Alt 182A den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000, nó • Alt 182C den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000, nó • Alt 47 den Acht Iompair (Bonneagar Iarnróid).	€100,000
SA2*	Iarratas faoi Alt 181A den Acht um Pleanáil agus Forbairt.	€60,000
SA3*	Iarratas ó údarás bóthair faoi: • Alt 49 d'Acht na mBóithre, nó • Alt 51 d'Acht na mBóithre.	€60,000
SA4*	Iarratas ó údarás bóthair faoi: • Alt 175 den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000, nó • Alt 226 den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000.	€30,000
SA5*	Iarratas ar cheannach éigeantach talún faoi: • Alt 214 den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000, nó • Alt 215A den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000, nó • Alt 215B den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000, nó • Alt 215C den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000, **agus** • cineálacha táillí SA1, SA3 or SA4.	Féach an táille le haghaidh SA1, SA3 nó SA4

*** Nóta maidir le táillí SA1 go SA5**
Má tá costais le haisghabháil, frithháirítear táillí in aghaidh costais tabhaithe. Iarr tuilleadh eolais orainn.

Iarratais ar athrú

Iarratais ar athrú		Táille
SA6*	Iarratas ar athrú faoi Alt 146B den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000.	€30,000

*** Nóta maidir le táillí SA6**
Má tá costais le haisghabháil, frithháirítear táillí in aghaidh costais tabhaithe. Iarr tuilleadh eolais orainn.

Tuairim nó aighneacht maidir le hiarratas

Tuairim nó aighneacht a chur isteach ar fhorbairt bonneagair straitéisigh nó ar thionscadal údaráis áitiúil		Táille
SA7	Is mian leat tuairim nó aighneacht a chur isteach maidir le hiarratas atá os comhair an Bhoird Pleanála faoi láthair.	€50
SA8	Tá tú ar liosta na n-eagraíochtaí a fhaigheann díolúine ó tháillí (féach an liosta ar leathanaigh 4.6) **agus** is mian leat tuairim nó aighneacht a chur isteach maidir le hiarratas atá os comhair an Bhoird Pleanála faoi láthair.	Níl aon táille ann.

Eagraíochtaí nó daoine nach gá dóibh táillí a íoc as aighneachtaí nó tuairimí a chur isteach maidir le hiarratais nó iarratais Alt 146B

(a) Comhlacht dá dtagraítear in airteagal 211, 213 nó 215 de na Rialacháin Pleanála agus Forbairt 2001 leasaithe. Is iad seo na comhlachtaí sin:

- Údarás áitiúil nó pleanála
- Airí áirithe rialtais
- An Chomhairle Ealaíon
- Fáilte Ireland
- An Taisce
- An Chomhairle Oidhreachta
- Údarás réigiúnach
- Iascach Intíre Éireann
- Uiscebhealaí Éireann
- Údarás Eitlíochta na hÉireann
- CIÉ
- Bonneagar Iompair Éireann
- An Ghníomhaireacht um Chosaint Comhshaoil (EPA)
- Údarás na Gaeltachta
- Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte
- An Coimisiún um Rialáil Fóntas
- Oibreoir iarnróid
- An Coimisiún um Rialáil Iarnród
- An tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta
- An tÚdarás Náisiúnta Iompair
- Uisce Éireann
- Oibreoir aerfoirt**

* Baineann sé le hoibreoirí aerfort ceadúnaithe mar a dtéann milliún paisinéirí nó níos mó tríd an aerfort gach bliain. Faoi láthair, ciallaíonn sin aerfoirt Bhaile Átha Cliath, Chorcaí agus na Sionna.

(b) An t-úinéir, an sealbhóir nó duine eile a bhfuil leas dlí aige sa talamh is ábhar don iarratas chun an talamh sin nó cuid den talamh sin a cheannach go héigeantach faoi alt 214 nó 215 de na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt nó aon fhoráil eile de na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt **agus** mar a bhfuil iarratas ar cheannach éigeantach á bhreithniú ag an mBord mar aon le hiarratas ar cheadú nó toiliú forbartha.

Treoir Táillí 5

Cásanna d'fhorbairt straitéiseach tithíochta

Sainítear iarratais ar fhorbairtí straitéiseacha tithíochta san Acht um Pleanáil agus Forbairt (Tithíocht) agus san Acht um Thionóntachtaí Cónaithe 2016, leasaithe. Cuirtear na hiarratais seo go díreach chuig an mBord Pleanála tar éis comhairliúchán réamhiarratais.

Comhairliúcháin réamhiarratais

Comhairliúcháin réamhiarratais		Táille
HP1	Is mian leat comhairliúchán réamhiarratais a iarraidh.	€1,500

Iarratais (Alt 4)

Iarratais		Táille
HA1A	Tá iarratas á dhéanamh agat chun tithíocht a thógáil. Buntáille in aghaidh an aonaid tithíochta. Má tá tú ag déanamh iarratais chun cóiríocht do mhic léinn a thógáil, 2 spás leapa = 1 aonad tithíochta. Mar sin más 200 spás leapa is ábhar do d'iarratas, beidh do tháille ionann agus an táille do 100 aonad tithíochta.	€130 an t-aonad
HA1B	Tá iarratas á dhéanamh agat chun an talamh a úsáid ar shlite eile, úsáidí a cheadaítear faoin gcriosú. An costas in aghaidh gach méadar cearnach de spás comhlán urláir suas le 4,500 méadar cearnach.	€7.20 an méadar cearnach suas go €32,400

Iarratas a dhéanamh ar athrú ar an gcead reatha pleanála a tugadh faoi Alt 34 den Acht um Pleanáil agus Forbairt

Iarratas ar athrú		Táille
HA1C	Má tá iarratas á dhéanamh agat faoi fhorálacha na forbartha straitéisí tithíochta agus cead pleanála reatha a tugadh faoi alt 34 de na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt (leasaithe) á athrú, laghdaítear an táille do chineálacha táille HA1A agus HA1B de 50%.	50% de HA1A nó HA1B

TMTT nó RTN a chur isteach le d'iarratas

TMTT nó RTN a chur isteach le d'iarratas		Táille
HA2	TMTT a chur isteach	€10,000
HA3	RTN a chur isteach	€10,000

Nóta tábhachtach maidir le táillí HA1A go HA3

Tá teorainn leis an táille iomlán is féidir a ghearradh. Ní féidir táille is airde ná €80,000 a ghearradh i gcás HA1A, HA1B, HA1C, HA2, nó HA3 i dteannta a chéile. Ní bhaineann an teorainn le táillí HA4 go HA11.

Iarratais ar athrú

Iarratais ar athrú		Táille
HA4*	Iarratas ar athrú faoi Alt 146B den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000.	€30,000

*** Nóta maidir le táillí HA4**
Má tá costais le haisghabháil, fritháirítear táillí in aghaidh costais tabhaithe. Iarr tuilleadh eolais orainn.

Iarratais ar scagadh agus ar scóipeáil

Iarratais ar scagadh agus ar scóipeáil		Táille
HA5	Scagadh le haghaidh tuarascáil ar mheasúnacht tionchair timpeallachta (TMTT)	€1,000
HA6	Scagadh le haghaidh measúnú oiriúnachta (MO)	€1,000
HA7	Scóipeáil le haghaidh tuarascáil ar mheasúnacht tionchair timpeallachta (TMTT)	€5,000
HA8	Scóipeáil le haghaidh ráiteas tionchair Natura (RTN)	€5,000

Iarratas ar éisteacht ó bhéal

Iarratas ar éisteacht ó bhéal		Táille
HA9	Is mian leat go dtionólfadh an Bord Pleanála éisteacht ó bhéal ar iarratas forbartha straitéisí tithíochta.	€50

Aighneacht nó tuairim maidir le hiarratas a chur isteach (Alt 8)

Aighneacht nó tuairim maidir le hiarratas a chur isteach		Táille
HA10	Is mian leat aighneacht nó tuairim maidir le hiarratas forbartha straitéisí tithíochta a chur isteach.	€20
HA11	Is duine nó eagraíocht thú a bhfuil díolúine agat ó tháillí a íoc i gcás aighneacht nó tuairim maidir le hiarratas ar fhorbairt straitéiseach tithíochta (féach an liosta ar leathanaigh 5.5 agus 5.6).	Níl aon táille ann.

Eagraíochtaí nó daoine a íocann táillí laghdaithe ar achomhairc nó tarchuir, agus nach n-íocann táille ar aighneachtaí

(a) Údarás áitiúil nó pleanála

(b) Comhlacht dá dtagraítear in airteagal 28 nó 137 de na Rialacháin Pleanála agus Forbairt 2001 leasaithe, mar shampla:

- Údarás áitiúil nó pleanála
- Airí áirithe rialtais
- An Chomhairle Ealaíon
- Fáilte Ireland
- Cuideachta Forbartha Aerfort Neamhchustam na Sionna Teoranta
- An Taisce
- An Chomhairle Oidhreachta
- Údarás réigiúnach
- Iascach Intíre Éireann
- Uiscebhealaí Éireann
- Údarás Eitlíochta na hÉireann
- Oibreoir aerfoirt
- CIÉ
- An Coimisiún um Rialáil Iarnród
- Bonneagar Iompair Éireann
- An tÚdarás Náisiúnta Iompair (TII)
- An Ghníomhaireacht um Chosaint Comhshaoil
- Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte
- An Coimisiún um Rialáil Fóntas
- Údarás na Gaeltachta
- An tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta
- Uisce Éireann

(c) Acadamh Ríoga na hÉireann

(d) Údarás Stáit, mar shampla:

- Aire rialtais
- Coimisinéirí na nOibreacha Poiblí

(e) Stát Trasteorann atá ina bhall den Aontas Eorpach seachas Éire nó páirtí sa Choinbhinsiún Trasteorann.

Eagraíochtaí nó daoine a íocann táillí laghdaithe ar achomhairc nó tarchuir, agus nach n-íocann táille ar aighneachtaí

(f) Gníomhaireacht forbartha, mar shampla:

- An Ghníomhaireacht um Fhorbairt Thionsclaíoch (Éire)
- Fiontraíocht Éireann
- Cuideachta Forbartha Aerfort Neamhchustam na Sionna Teoranta
- Údarás na Gaeltachta
- An Áisíneacht Náisiúnta Tógála
- Gníomhaireacht Forbartha an Ghráinseach Ghormáin
- Údarás áitiúil

(g) Aon duine a fhorordaíonn an tAire chun críoch Chuid IX den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000[1]

[1] Faoi Alt 179 de na Rialacháin Forbartha agus Pleanála 2001, a chlúdaíonn scéimeanna pleanála a dhéanamh ar son limistéar forbartha straitéisí, ainmnítear mar údaráis forordaithe faoi alt 169 de na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt údarás réigiúnach a bhfuil dréachtscéim pleanála chrios forbartha straitéisí laistigh dá limistéar agus údarás pleanála nó áitiúil a bhfuil a limistéar suite laistigh de nó láimh le suíomh(anna) chrios forbartha straitéisí.

Treoir Táillí 6

Muirir as rochtain ar sheirbhísí eolais

Féachaint ar chomhad cás cinnte: Rochtain Phoiblí

Seirbhíse	Costas
Féachaint ar chomhad nó comhaid is óige ná cúig bliana.	Saor in aisce
Féachaint ar chomhad nó comhaid is sine ná cúig bliana ach **nach bhfuil ag teastáil** go géar laistigh de 24 uair an chloig ón iarratas.	Saor in aisce
Féachaint ar chomhad nó comhaid is sine ná cúig bliana ach **atá ag teastáil** go géar laistigh de 24 uair an chloig ón iarratas.	€25

Fótachóipeáil	Costas gach leathanaigh
Tuarascáil an Chigire, Treoir an Bhoird, Ordú an Bhoird	
An doiciméad ar fad nó cuid de	Saor in aisce
Doiciméid eile	
Fótachóip dhubh A4	€0.20
Fótachóip dhaite A4	€1.25
Fótachóip dhubh A3	€0.40
Fótachóip dhaite A3	€1.75
Fótachóip dhubh A2	€2.25
Fótachóip dhaite A2	€2.75
Fótachóip dhubh A1	€3.00
Fótachóip dhaite A1	€3.50
Fótachóip dhubh A0	€3.00
Fótachóip dhaite A0	€3.50

Íostáille: Gearrtar €1 d'íostáille ar fhótachóip. Tá postas agus pacáistiú san áireamh ann.

Cóipeanna de CDanna	Costas
CD Cóip de CD	€6.00 an diosca
Doiciméid a scanadh agus a chóipeáil ar dhiosca	€6.00 an diosca móid aon fhótachóipeáil is gá

Iarratais Saorála Faisnéise (SF)

Iarratais faoin Acht um Shaoráil Faisnéise 2014.

An tAcht um Shaoráil Faisnéise 2014	Táille
Is mian leat iarratas tosaigh a dhéanamh ar eolas faoi Alt 12.	Níl aon táille ann
Is mian leat freagra ar d'iarratas a achomharc.	€30
Is mian leat achomharc a dhéanamh chuig an gCoimisinéir Faisnéise tar éis achomharc inmheánach.	€50
Is mian leat achomharc a dhéanamh chuig an gCoimisinéir Faisnéise tar éis achomharc inmheánach **agus** cáilíonn tú do tháille laghdaithe de bhrí: • go bhfuil Cárta Leighis agat, nó • go bhfuil tú spleách ar dhuine a bhfuil Cárta Leighis aige / aici, nó • is tríú páirtí thú a bhfuil cinneadh údaráis áitiúil chun eolas a eisiúint á achomharc agat.	€15
Is mian leat d'eolas pearsanta a iarraidh faoi Alt 12.	Níl aon táille ann
Is mian leat iarratas a dhéanamh faoi Alt 9 chun taifead ina bhfuil eolas míchruinn, neamhiomlán nó míthreorach a cheartú.	Níl aon táille ann
Is mian leat iarratas a dhéanamh faoi Alt 10 ar na cúiseanna le cinneadh a dhéanann difear duitse.	Níl aon táille ann
Is mian leat cinneadh chun táille nó éarlais a ghearradh nó méid na táille nó na héarlaise a achomharc faoi Alt 27.	Níl aon táille ann

Fáil ar eolas ar iarratais maidir leis an gcomhshaol

Iarratais faoi Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Fáil ar Eolas ar an gComhshaol) 2007.

Iarratais um Fháil ar Eolas ar an gComhshaol	Táille
Is mian leat iarratas tosaigh a dhéanamh faoi Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Fáil ar Eolas ar an gComhshaol) 2007.	Níl aon táille ann
Is mian leat an freagra ar d'iarratas tosaigh a achomharc.	Níl aon táille ann
Is mian leat achomharc a dhéanamh chuig an gCoimisinéir Faisnéise tar éis achomharc inmheánach.	€50
Is mian leat achomharc a dhéanamh chuig an gCoimisinéir Faisnéise tar éis achomharc inmheánach **agus** cáilíonn tú do tháille laghdaithe de bhrí: • go bhfuil Cárta Leighis agat, nó • go bhfuil tú spleách ar dhuine a bhfuil Cárta Leighis aige / aici, nó • is tríú páirtí thú a bhfuil cinneadh údaráis áitiúil chun eolas a eisiúint á achomharc agat.	€15
Tá cóipeanna uait d'eolas a cuireadh ar fáil mar fhreagairt ar iarratas**.**	Gearrtar gnáth-tháillí rochtana poiblí. Féach lch 6.2.

Treoir Táillí 7

Eolas ar conas táillí a íoc agus conas a shocraítear táillí

Táillí agus muirir a íoc

Táillí agus muirir

Ní mór táillí a íoc nuair a dhéantar achomharc, iarratas nó nuair a chuirtear tuairim isteach. Bí cinnte go bhfuil dóthain airgid agat chun an táille a íoc an lá a dhéanann tú an t-achomharc, an t-iarratas nó a gcuireann tú an tuairim isteach. Mura féidir an táille a chur chun dochair do mhodh íocaíochta, measfar go bhfuil d’achomharc, d’iarratas nó do thuairim neamhbhailí.

Conas a íocaim an táille?

Tá modhanna éagsúla ann chun táille a íoc leis an mBord Pleanála.
Is féidir táille a íoc le níos mó ná modh íocaíochta amháin.

Airgead tirim	Glactar le híocaíochtaí airgead tirim in euro (€) ag an deasc seirbhíse. Ní mholtar duit airgead tirim a chur chugainn riamh leis an bpost.
Cártaí Dochair agus Creidmheasa	Glactar le gach mórchárta dochair agus creidmheasa ag ár deasc seirbhíse, lena n-áirítear: • Visa • Mastercard • American Express
Seiceanna	Ba chóir seiceanna a scríobh in euro (€) agus iad iníoctha leis an mBord Pleanála. Crosaigh faoi dhó iad. Ní ghlacfar le seiceanna i bPuint Éireannacha (IRL£).
Dréachtaí baincéara	Glacaimid le Dréachtaí Baincéara in euro (€) ó bhainc a bhfuil oifigí acu sa Stát. Ba chóir go mbeadh dréachtaí iníoctha leis an mBord Pleanála.
Orduithe Poist	Ba chóir d’orduithe poist a bheith in euro (€) agus iníoctha leis an mBord Pleanála.

Airgeadraí iasachta	Glacaimid le híocaíochtaí táillí in airgeadraí eile ar nós: punt steirling (GBP£), dollair SA (USD$), dollair na hAstráile (AUD$) agus Zloty na Polainne (PLN zł). Próiseáiltear an íocaíocht de réir ráta malairte laethúil an Bhainc Ceannais. Mar sin féin, molaimid duit íocaíocht a dhéanamh atá mór go leor leis an táille agus aon athruithe a d'fhéadfaí a dhéanamh ar airgeadraí a chlúdach. Aisíocfaimid aon ró-íocaíocht a dhéanann tú.
Ríomhaistriú Cistí	Ní féidir Ríomhaistriú Cistiú a úsáid **ach amháin** chun táillí móra a íoc i gcás cásanna d'Fhorbairt Bonneagair Straitéisigh. Gheofar tuilleadh eolais ach glaoch ar ár rannán Airgeadais ar 01 858 8100.

Aisíocaíochtaí

Má chuirtear achomharc, iarratas nó tuairim ar ais chugat de bhrí go bhfuil sé neamhbhailí, aisíocfar d'íocaíocht.

Aisíocfar aon ró-íocaíocht leat. Ní aisíocfar táillí más rud é nach n-éiríonn le hachomharc, iarratas nó tuairim nó má tharraingítear siar é tar éis gur glacadh leis mar achomharc, iarratas nó tuairim bhailí.

Conas a shocraítear na táillí?

Ceadaíonn Alt 144 den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 don Bhord Pleanála táillí a chinneadh maidir le:

- achomhairc,
- iarratais,
- tarchuir,
- iarratas ar chead achomhairc,
- tuairimí nó aighneachtaí,
- iarratais ar éisteachtaí ó bhéal,
- iarratais ar scóipeáil, agus
- feidhmeanna eile.

Gheofar cumhachtaí den chineál céanna sa reachtaíocht Rialú Foirgníochta agus Truailliú Uisce trína gceadaítear don Bhord táillí a shocrú. Ní cheadaíonn an tAcht Rialtais Áitiúil (Truailliú Uisce) 1977 don Bhord Pleanála táillí a chinneadh i gcás achomhairc a dhéantar faoi alt 20. Is é an tAire Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil a chinneann na táillí don chineál achomhairc sin.

Ní mór don Aire Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil na táillí molta ó alt 144 a cheadú sula dtugtar isteach iad. Má choigeartaítear na táillí ar aon dul le hInnéacs Praghsanna an Tomhaltóra agus ar an gcúis sin amháin, ní gá don Aire na táillí a cheadú. Athbhreithníonn an Bord na táillí faoi threoir Innéacs Praghsanna an Tomhaltóra gach trí bliana ar a laghad agus ar ócáidí eile nuair is gá.

Treoir Táillí 8

Reachtaíocht agus sonraí teagmhála

Reachtaíocht agus rialacháin

Baineann na táillí sa treoir seo le hachomhairc, iarratais agus feidhmeanna eile faoin reachtaíocht seo a leanas:

- Na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt 2000 go 2019
- An tAcht Iompair (Bonneagar Iarnróid) 2001
- Achtanna na mBóithre 1993 go 2015
- Na hAchtanna um Rialú Foirgníochta 1990 go 2014
- An tAcht Rialtais Áitiúil (Truailliú Uisce) 1977
- Acht na Seirbhísí Uisce 2007
- An tAcht um Pleanáil agus Forbairt (Tithíocht) agus Tionóntachtaí Cónaithe 2016
- An tAcht um Athghiniúint Uirbeach agus Tithíocht 2015
- An tAcht um Shaoráil Faisnéise 2014
- Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Fáil ar Eolas ar an gComhshaol) 2007 go 2014

Déan teagmháil linn

Má tá an doiciméad seo uait i bhformáid eile nó má tá eolas eile uait, déan teagmháil leis an mBord Pleanála.

Tabhair cuairt ar ár n-oifig ag:	An Bord Pleanála
Scríobh chugainn ag:	64 Sráid Mhaoilbhríde Baile Átha Cliath 1 D01 V902
Cuir glao orainn ar:	(01) 858 8100 or LoCall: 1890 275 175
Ríomhphost:	bord@pleanala.ie
Oscail ár suíomh gréasáin:	www.pleanala.ie/index_ga.htm
Seol facs chugainn:	(01) 872 2684

An t-eagrán seo: Meitheamh 2020